

INTERNACIONALNI STIL – 1927–2002

11.03 – 10.04.2006.

---

*Kustos izlozbe: prof. Karin Kirsch
Kustos MSU: Zoran Erić*

Izložba INTERNACIONALNI STIL – 1927 – 2002 (Neues Bauen International) predstavlja nukleus pokreta u arhitekturi koji je odredio smernice razvoja Moderne. Izložba se bazira na "Međunarodnoj izložbi arhitektonskih projekata i modela nove graditeljske umetnosti" održanoj u Štutgartu 1927. Na toj istorijskoj izložbi bile su zastupljene arhitekture iz ukupno deset zemalja: Nemačke, Čehoslovačke, Italije, Švajcarske, Rusije, Holandije, Sjedinjenih Američkih Država, Francuske, Belgije i Austrije. "Nova gradnja" se ubrzo razvila u međunarodni pokret, zajednički napor evropskih i ruskih arhitekata, čiji je rezultat dopreo i do Sjedinjenih Američkih Država, Latinske Amerike i Bliskog Istoka.

Autorka izložbe Internacionalni stil 1927–2002, profesorka Karin Kirsch opredelila se za one građevine i one arhitekture i umetnike kao što su Ludvig Mis van der Roë, Frenk Lojd Rajt, Le Korbizije, Herit Ritveld, Valter Gropius, Kazimir Maljevič i El Lisicki, čiji su stavovi i danas uspeli da opravdaju svoj značaj pred istorijom arhitekture i koji su novim arhitektonskim idejama utrljali put u budućnost.

Izložba se sastoji od 105 projekata 66 arhitekata i grupa arhitekata i podeljena je u sedam tematskih Celina:

- Individualne stambene zgrade i vile
- Kolektivne stambene zgrade i naselja
- Namenske zgrade (obrazovanje, sport, kultura, zdravstvo)
- Namenske zgrade (uprava, trgovina, industrija)
- Namenske zgrade (saobraćaj)
- Posebni projekti
- Grad budućnosti

○ IZLOŽBI

Ulazak u epohu arhitektonske moderne u Nemačkoj započeo je tokom dvadesetih godina u vidu protesta protiv stilske arhitekture koja je preovladavala do kraja Prvog svetskog rata. U novoosnovanoj Republici politički raskid sa prošlošću trebalo je i u arhitekturi da pronađe svoj ekvivalent u novom izrazu formi, novom arhitektonskom tipu i novim koncepcijama prostora. Arhitektonski oblik trebalo je da postane očigledan ekvivalent strukture čija spoljna forma prati unutrašnje funkcije. Arhitekture su istovremeno reagovale na potpuno izmenjene društvene strukture nastale nakon rata. Valter Gropius je upravo zato govorio o "socijalnoj odgovornosti" arhitekture. Glavni zadatak u tom momentu bio je da se stambena situacija stanovništva poboljša shodno higijenskim zahtevima, i to uz pomoć dobrog unutrašnjeg osvetljenja i cirkulacije vazduha u prostoru.

Preduslov za ovu revoluciju oblika i poimanja nudile su tehnološke inovacije sa novim procesima u razvoju konstrukcija, koje su utirale put modernim načinima gradnje, kao i uvođenje i isprobavanje novih materijala. Čelična konstrukcija omogućila je odvajanje nosećih od nenosećih elemenata, usled čega je

postala moguća upotreba većih staklenih površina i površina od aluminijuma. U skladu sa ekonomskom oskudicom tog vremena značajan cilj u građevinarstvu bila je krajnja ekonomičnost, koja se mogla postići serijskom proizvodnjom gotovih građevinskih elemenata izrađenih od svih mogućih vrsta materijala. Mnogo čega što je danas svakom arhitekti kao polazna tačka uobičajeno prilikom projektovanja, uvedeno je u to vreme kao nova norma u projektovanju. Pritom su ciljevi i zadaci u

građevinarstvu – izgradnja porodičnih kuća, za jednu ili više porodica, stambeni blokovi, saobraćajni i sportski objekti, bolnice, škole, kulturni centri, muzeji, pozorišta, opere, upravne i administrativne zgrade, robne kuće i industrijski objekti – onda, kao i danas, ostali jednaki, a samim tim i njihova realizacija u skladu sa funkcijom međusobno uporediva. Jedino je ideja o ekološkom okruženju i zaštiti životne sredine dobila mnogo više na značaju nego što se u to vreme moglo i slutiti.